

12
ROČNÍK 14

17. prosince 2004

V ČÍSLE:

Budoucnost diskuse na webových stránkách UP • S Markétou Vyskočilovou o kurzech zaměřených na praktické uplatnění • Na aktuální téma: všemocné buňky • Téma: ten vánoční čas...

Posluchači širokého spektra oborů olomoucké univerzity organizují se svými přednášejícími tradičně v tomto čase studentské vánoční večírky, v průběhu nichž se kromě slavnostních aktů pasování „prváků“ věnují zábavě spojené jak s přicházejícími Vánoce, tak blížícím se odchodem kalendářního roku 2004. Předvánoční labyrint studentských večírků doplnila Mikulášská show, kterou pro děti zaměstnanců UP zajistilo Akademik sport centrum UP

Více informací viz str. 8.

-map-, foto -tj-, archiv asc ▶

PAF 2004: animovaná tvorba v širokém spektru

■ V předvánočním čase se Umělecké centrum UP se opět stalo průsečíkem uměleckých projevů, filmů a osobností, které spojuje přívlastek „animovaný“. Od 10. do 12. 12. 2004 byl jezuitský konvikt dějištěm 4. ročníku Přehlídky animovaných filmů (PAF), která ve spolupráci s Univerzitou Palackého a Katedrou teorie a dějin dramatických umění FF UP nabídla široké spektrum animované tvorby od celovečerních, klasických filmů a prezentací až po hraniční žánry a projevy.

Leitmotivem tohoto ročníku se stala hudba a animace. P. Klusák uvedl animované videoklipy, muzikolog prof. Štědrňák představil animovanou operu *Liška Bystrouška*, historik B. Jachnin Disneyho *Fantazii*. Kromě toho byly přichystány bloky pro znalce (retrospektiva F. Backa), osobní setkání s experimentujícími animátory M. Bergnerem (Austrálie) a R. Ellmanem (USA), nechyběla ani česká klasika (J. Šalamoun), programové celky workshopového charakteru (netart, počítačové hry, tvorba 3D animace) či přednášky z dějin i současnosti animace a jejího netradičního užití (J. Křípač, D. Kresta). Výjimečným retrospektivním ohlédnutím bylo i předvedení série filmů „mágů animace“ bratrů Quayových (viz snímek).

K nejatraktivnějším bodům programu patřilo mimořádné uvedení *Slepíčího uletu* a především premiéra hitu letošního roku *Americký team – Světová policie*, nového filmu tvůrců *South Parku*. V rámci doprovodného programu vystoupilo divadlo *Tramtárie* a hudební skupina *Ahmed má hlad*.

Přehlídka animovaného filmu se svou dramaturgií, odborným zájemem a poučeným publikem stává ojedinělým komorním festivalem, který v českém prostředí nemá obdobu.

-red-, -pb-, foto -tj- a archiv festivalu

V. bioetická konference: je dobré vše, co je možné?

■ Moravsko-slezská křesťanská akademie v Olomouci (MSKA) ve spolupráci s etickou komisí FN a LF UP v Olomouci uspořádaly již pátou konferenci na etické téma, která se tradičně konala na začátku adventu, doby očekávání Vánoc, svátků lásky a tolerance, kdy jsme snad více schopni naslouchat hlasu toho druhého a přemýšlet o jeho názorech a poznatcích. V dnešní době, charakteristické v mnoha oborech lidské činnosti specializací a superspecializací, je takové naslouchání více než potřebné, pokud máme rozumět například etickým otázkám a v praktickém životě na ně správně reagovat. Vzdělávací aktivity s integrujícím programem jsou jednou z cest naplnění takových tužeb. Letos se konference konala 4. 12. s nosným tématem *Kmenové buňky: od studia buněčné diferenciaci k reparační medicíně*. Odbornými garanty a koordinátory konference byli prof. J. Ehrmann, CSc., a prof. D. Hauftová, CSc., z LF UP.

Záštítu nad konferencí převzal Mons. J. Graubner, arcibiskup olomoucký. *Vědecký vývoj otevírající stále nové možnosti před nás klade spoustu otázek, které nejsou jen z oblasti přírodních věd, ale také etických, protože ne všechno, co je technicky možné, musí být také prospěšné a dobré*. To jsou první slova pozdravu,

kteřý Mons. J. Graubner zaslal účastníkům konference a v němž vyjádřil obecný teologický pohled na její téma. Naléhavé okolnosti mu znemožnily osobní účast, kterou delegoval na generálního vikáře Mons. M. Koubu. Otec arcibiskup ve zdravici mj. uvedl: *Nebylo by dobře, kdybychom měli pocit, že díky své víře jsme nějak omezení při hledání a bádání. (...) Ale právě vidění člověka v souvislosti s Bohem je nejlepším klíčem k porozumění našich hranic a omezení v lékařském výzkumu, když hledáme odpověď na otázky, co a kolik z toho, co je možné, je také dobré. Ten, který nám dal schopnost bádání a objevování, se nám dal poznat jako Dobro, Pravda a Láska, hodnoty, jimž odpovídá patřičná míra svobody, řádu a harmonie*.

Pak následovaly přednášky prvního bloku konference z oborů lékařské teorie a klinické praxe. Jak sdělil prof. J. Ulrichová, CSc., z Ústavu lékařské chemie a biochemie LF UP (spoluautorem přednášky byl doc. V. Divoký, Ph.D., z Ústavu lékařské biologie LF UP) na téma „Buněčná diferenciaci“, tak i přednáška MUDr. L. Raidy, Ph.D., z Hemato-onkologické kliniky LF UP na téma „Využití kmenových buněk

Dokončení na str. 4

Prof. A. Holý laureátem Ceny Praemium Bohemiae 2004

■ V kategorii za rozvoj vědních oborů byla pro letošní rok udělena *Cena Praemium Bohemiae* českému chemikovi světového věhlasu prof. A. Holému, DrSc., Dr. h. C., za objevení práce v chemii složek nukleových kyselin s významnými aplikacemi v medicíně a zejména za rozhodující podíl na tvorbě antivirových preparátů s celosvětovým rozšířením.

Prof. A. Holý, bývalý ředitel Ústavu organické chemie a biochemie AV (1994–2002) přednáší na Přírodovědecké fakultě UK v Praze, na 3. lékařské fakultě UK v Praze, na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze, na řadě zahraničních institucí a rovněž na Přírodovědecké fakultě UP v Olomouci, kde v roce 1998 obdržel čestný doktorát a v roce 2004 absolvoval profesorské řízení.

Za svou práci získal prof. A. Holý již řadu ocenění, např. Descartesovu cenu EU za vědecký výzkum, čestnou medaili National Cancer Institute Tokyo, státní vyznamenání – medaili „Za zásluhy“ aj.

V listopadu vydalo Vydavatelství UP ve spolupráci s Ústavem organické chemie a biochemie AV ČR a Katedrou organické chemie PŘF UP jeho knihu *Principy bioorganické chemie ve vývoji antivirotik a cytostatik*.

Čeny ve třech kategoriích uděluje Nadace B. Jana Horáčka Českému ráji. Jejich vyhlášení připadá vždy na 4. 12. – den výročí narození zřizovatele B. J. Horáčka. Letošního slavnostního udílení nadačních cen, které se konalo v zámeckém divadle státního zámku Sychrov, se za Českou konferenci rektorů zúčastnila rektorka UP prof. J. Mačáková.

-red-

O vstupu absolventů Filozofické fakulty UP do praxe

■ Ve středu 8. 12. 2004 se v prostorách zasedací místnosti Informačního centra ve Zbrojnici sešli studenti Filozofické fakulty UP se zaměstnavateli a absolventy FF, aby se s nimi podělili o své zkušenosti se vstupem absolventů do praxe a obecně pohovořili o problematice uplatnění absolventů FF a jejich připravenosti na vstup na trh práce. Akci uspořádalo Profesně poradenské centrum UP pod názvem Diskusní setkání studentů a absolventů FF UP se zaměstnavateli – připravenost absolventů na vstup na trh práce. Diskutovali studenti FF, napříště bude setkání určeno studentům dalších fakult UP. Hosté z řad zaměstnavatelů, vzdělavatelů, ale i absolventů jsou vždy vybíráni v závislosti na typu fakulty a dle oblastí, kde se studenti daných fakult po ukončení studia nejčastěji uplatňují.

Diskusní panel zahrnoval jak zaměstnavatele, personální agentury a vzdělavatele, tedy zástupce UP, tak především absolventy FF a zástupce studentů. Mezi zaměstnavateli, kteří přijali pozvání, byli PaedDr. E. Fargašová, CSc., z České spořitelny, Mgr. P. Pospíšil z jazykové školy Lingua centrum a personalistka České drožďárenské společnosti Mgr. V. Trávníčková. Oblast personálních agentur zastupovala PhDr. E. Bošáková z kariérového a personálního servisu KAPS. Jako zástupci UP se zúčastnily Ing. J. Kubátová, vedoucí Kabinetu aplikované ekonomie a PhDr. B. Grygová z Katedry anglistiky a amerikanistiky FF UP. Studenty zastupoval předseda Spolku studentů J. Prudký a z absolventů se zúčastnili absolvent andragogiky a historie, nyní zaměstnán jako manažer

Noční turnaj volejbalistů

▲ Akademik sport centrum UP zajistilo a organizovalo dne 3. 12. 2004 již čtvrtý ročník turnaje smíšených trojic ve volejbalu. Zúčastnilo se 14 trojic, z toho jedna z Univerzity v Žilíně, dvě z Ostravy, dvě z Přerova a devět místních.

Turnaj byl zahájen ve 21 hod. a ukončen ráno ve 4.30 hod. ve Sportovní hale UP. Výborná organizace, dokonalé zajištění zdravotní péče i občerstvení, to vše bylo vysoce oceněno všemi účastníky. Zasloužili se o to student FTK M. Hnilica a student FF F. Hajdu.

Úroveň byla nejvyšší z dosavadních ročníků. První tři družstva obdržela upomínkové diplomy a odměny. Pro velký úspěch se všichni těší na ročník 2005.

PhDr. A. Orlová, ředitelka turnaje, foto archiv FTK

ve vzdělávací firmě, a absolventky filologických oborů, v současné době působící v oblasti překladatelství a tlumočnictví.

Cílem setkání bylo zmapovat, do jaké míry jsou vysokoškolští studenti FF připraveni na vstup do praxe, jakými znalostmi a dovednostmi disponují a naopak, jaká znalostní a dovednostní vybavenost jim chybí, jaké požadavky na ně trh práce a konkrétní zaměstnavatelé kladou a jak na tyto požadavky reaguje univerzita. Byla diskutována obecně role univerzity v přípravě studenta na vstup do světa práce a také otázka vyváženosti teoretických a praktických znalostí a dovedností, které jsou studentům ve škole předávány. Ukázalo se, že absolventům chybí především psycho-sociální kompetence a zároveň nedostatek praktických zkušeností. I proto se otevřela debata na téma podpory praxí v rámci studia a otázka vhodné míry prakticky zaměřených předmětů. Závěrem byly nastíněny možné cesty optimalizace stávající situace, včetně konkrétních kroků, které by jednotlivé strany mohly v rámci tohoto procesu učinit. Zaměstnavatelé se více otevírají studentům a kooperaci s univerzitou obecně, poskytnou možnosti praxí i dlouhodobější spolupráce již v průběhu studia. Vzdělavatelé, v tomto případě jednotlivé katedry, se pokusí zajistit užší a intenzivnější kontakt studentů s praxí, např. s regionálními podniky, překladatelskými a vzdělávacími agenturami atd. Univerzita bude podporovat více prakticky zaměřených kurzů a praxí. Aktivita je ale očekávána zároveň a především ze strany studentů samotných. Hosté diskusního panelu z řad absolventů radili studentům v auditoriu, aby se nebáli využít jakékoli možnosti praxe a aby vše brali jako výzvu a příležitost získat cenné zkušenosti. Personalisté a zaměstnavatelé doporučili studentům zdravou míru sebevědomí. Účastníci setkání se také shodli na tom, že důležitou roli by mělo hrát právě Profesně poradenské centrum, které by mohlo pomoci navazovat katedrám spolupráci s externími organizacemi, tuto spolupráci koordinovat, nabízet studentům možnosti praxí a zároveň poskytovat vzdělávací aktivity zaměřené na psycho-sociální kompetence a jiné praktické dovednosti potřebné pro vstup na trh práce. Svou úlohu zde bude mít i Spolek studentů, který by měl zástupcům univerzity a Profesně poradenského centra komunikovat potřeby studentů.

-tah-

Jak se učí děti s hluchoslepotou

■ Na toto téma se dne 30. 11. 2004 konal odborný seminář pod záštitou Spolku speciálních pedagogů Katedry speciální pedagogiky PdF UP.

Přednášející Bc. M. Štolcarová a Mgr. P. Rosůlková nejprve seznámily jeho účastníky s historií vzniku experimentální třídy pro hluchoslepé žáky při Speciální škole pro sluchově postižené v Olomouci. Poté se ve své přednášce zaměřily přímo na pedagogicko-psychologická specifika edukace žáků s hluchoslepotou. Zdůraznily potřebu individuální práce s těmito žáky a poukázaly také na organizační, metodické, didaktické, materiální a personální zabezpečení jejich výuky, charakterizovaly některé komuni-

Hostem Studny prof. J. Mačáková

▲ V Kapli Božího Těla se v úterý 7. 12. konala další beseda z cyklu *Bezodné hovory*. Tentokrát organizátoři ze Studentské iniciativy – Studny pozvali rektorku UP prof. J. Mačákovou, CSc.

-red-, foto -tj-

Krátké ohlédnutí za přednáškou PhDr. Petra Pořízky

■ Dne 8. 12. 2004 vystoupil v multimediální učebně Katedry bohemistiky FFUP PhDr. P. Pořízka, který na této katedře vyučuje předmět Fonetika a fonologie a který se ve svých badáních věnuje zvukové stránce jazyka v nejbližších souvislostech. Právě se zvukovou stránkou jazyka souviselo i téma jeho středního přednášky *K možnostem fonologizace hudební materie*.

Obsahem přednášky a zároveň vědeckým tématem k diskusi byla aplikace strukturalistické dichotomie langue-parole na oblast hudebního jazyka. Tyto dvě roviny, tedy možnosti hudebního systému (hudební langue) a jejich konkrétní realizace (hudební parole), přednášející prezentoval na množství hudebních příkladů. Při svém výkladu nezapřel svoji hudební erudici, když byl schopen velmi zevrubně odpovědět na některé otázky, spadající spíše do oblasti muzikologie než do lingvistiky.

Mladého kolegu uvedl nestor lingvistické sekce katedry prof. M. Komárek, DrSc., který též později výrazně zasáhl do diskuse. Na závěr dodejme, že tímto vystoupením se Pořízka stal členem Jazykovědného sdružení České republiky.

M. Friedlová

kační techniky a prostředky využívané v rámci individuální logopedické péče hluchoslepých žáků, definovaly osobnostní předpoklady speciálního pedagoga zabezpečujícího jejich výuku, ale také konkretizovaly a refletovaly dílčí aspekty jeho práce.

Přednáška vycházející ze zkušeností obou pedagogů byla vhodně doplněna kazuistikami, fotodokumentací, informačními letáky i videoprojekcí a nutno podotknout, že se setkala s pozitivní odezvou všech zúčastněných studentů, jimž umožnila nahlédnout do velmi specifické oblasti speciální pedagogiky, a to především z její praktické stránky.

Za Spolek speciálních pedagogů P. Bendová

▲ Zkušenosti z práce epidemiologa WHO v Nepálu byly tématem přednášky, kterou 9. 12. přednesl přednosta Ústavu preventivního lékařství LF UP prof. V. Janout, CSc., ve velké posluchárně Teoretických ústavů LF UP.

-red-, foto -tj-

O ČEM SE MLUVÍ

Diskuse na webových stránkách univerzity: již brzy bez anonymních příspěvků

Diskusní příspěvky uveřejňované na internetových stránkách Univerzity Palackého brzy ztratí punc anonymity. Na základě několika podnětů tak rozhodla rektorka UP prof. J. Mačáková.

O tom, zda ponechat univerzitní diskusní fórum v anonymní podobě, se hovořilo již mnohokrát a na různých univerzitních grémích. V poslední době to byli např. i zástupci studentské obce, kteří na setkání s rektorkou (24. 11.) změnu jednomyslně podpořili. Zrušení možnosti zaslát do internetové diskuse UP anonymní příspěvky podpořil např. i děkan PF UP JUDr. M. Malacka, Ph.D., na nedávném v řadě pravidelných setkání Kolegia rektorky UP.

Stávající aplikace, v níž se anonymní diskuse doposud realizuje, však neumožňuje autentizaci; program bude tedy nutno upravit, což si vyžádá určitý čas, sdělil Žurnálu UP doc. R. Horák, prorektor UP. V současné fázi realizace nové podoby diskusních stránek UP se jedná o vhodné technické řešení a volbě jeho optimální varianty (např. nutnost registrace diskutujících či automatické zveřejňování e-mailových adres apod.).

Přesný termín, kdy diskusní fórum ztratí anonymní příspěvatele, nebyl v době uzávěrky posledního čísla v kalendářním roce 2004 znám.

-map-

Prohlubování profesní přípravy posluchačů studia speciální pedagogiky

■ Závěr kalendářního roku bývá časem bilancování, zpětného ohlednutí, hodnocení. Bilancovat mohly i frekventantky prezenčního doktorského studia na Katedře speciální pedagogiky PdF UP, iniciátorky – jak se ukázalo – smysluplného projektu s inspirujícím dopadem na speciální pedagogickou teorii i praxi. Po šesti úspěšně zrealizovaných seminářích se mohli sejít studentky a studenti speciální pedagogiky PdF UP na závěrečné akci, a to s cílem zhodnotit vyznění grantového projektu s názvem Prohlubování profesní přípravy posluchačů studia speciální pedagogiky. Nabídka uvedeného projektu využili především posluchači speciální pedagogiky orientovaní na problematiku komunikace a narušení komunikační schopnosti, budoucí logopedi

▲ *Haimaom – nadace na podporu kostní dřevě, pomoc lidem s krevními nádory a vrozenými poruchami krevního srážení, ve spolupráci s JARTAgency a Hematologicko-onkologickou klinikou FNO uspořádaly ve čtvrtek 9. 12. Adventní benefiční koncert v Kapli Božího Těla UC UP. V programu vystoupili J. Bednář, J. Zvěřina, R. Pohl a pěvecký sbor Motýlí (na snímku).*

-red-, foto -tj-

a surdopedi. V průběhu zimního semestru 2004/2005 měli zainteresovaní posluchači studia speciální pedagogiky nejen možnost setkat se s předními odborníky a vyslechnout jejich názory, ale také navštívit jinak obtížněji přístupná odborně profilovaná pracoviště špičkové úrovně. Z odborníků připomeňme kupříkladu jednoho ze současných nejlepších českých dětských psychologů PhDr. V. Mertina, který zaujal auditorium svými neortodoxními pohledy na problematiku dyslexií a čtenářství vůbec. PaedDr. M. Čecháčková z Neurologické kliniky FNO, autorka kapitoly o afáziích v nejnovější odborné publikaci *Klinická logopedie*, svým přístupem ke klientům s velmi závažným komunikačním deficitem bezpochyby ovlivnila nazírání studentů na aplikaci teoretických poznatků v praxi. Zásadně praktické zaměření měly rovněž do tří částí rozdělené semináře reflektující metodiku tvorby řeči u sluchově postižených, které svým neopakovatelným způsobem vedla zkušená surdopedka PaedDr. Y. Kryštofová. Zcela mimořádnou příležitostí byla pro posluchače exkurze na Kliniku plastické chirurgie v brněnské nemocnici, kde byli s velkou vstřícností medicínského personálu seznámeni s problematikou aktuálních chirurgických řešení rozštěpových vad v orofaciální oblasti. Do Brna zavítali studenti opakovaně, aby poznali organizaci a nabídku soukromého logopedického pracoviště – kliniky LOGO vedené dr. Kejlíčkovou. Z teoretické oblasti vyvolala značný zájem přednáška doc. Klenkové z Masarykovy univerzity v Brně o přípravě logopedů v České republice. Na závěrečném setkání studenti k proběhlé realizaci grantového projektu Prohlubování profesní přípravy posluchačů studia speciální pedagogiky zaznamenali slova kladného hodnocení i náměty pro pokračování v činnosti, která překonala původní očekávání.

Mgr. G. Smečková,

Katedra speciální pedagogiky PdF UP

ROZHOVOR

O kurzech zaměřených na praktické uplatnění

V prostorách Katedry sociologie a andragogiky FF UP proběhl 27. a 28. 11. trénink prezentačních dovedností, který pro studenty a absolventy UP uspořádalo *Profesně poradenské centrum UP*. Jedná se o další ze série prakticky zaměřených vzdělávacích aktivit, jimiž centrum cílí na podporu tržně vyžadovaných znalostí a dovedností, a tím také na optimalizaci vstupu absolventů UP na trh práce. Sobotní část tréninku představovala teoretickou bázi, účastníci se seznámili např. s osobností prezentujícího a typem auditoria, formou a obsahem prezentace, interakcí prezentujícího s auditoriem a také s audiovizuální technikou. Tyto body prokládala lektorka názornými ukázkami a humornými příklady z vlastní praxe. Již zde měli studenti a absolventi možnost konfrontovat teoretický základ s prezentací jednotlivých částí vlastních připravených příspěvků. V nedělním, ryze praktickém pokračování, potom předvedli své prezentace v celistvé formě.

Jedně z účastnic tréninku jsme položili několik otázek. **Markéta Vyskočilová** studuje posledním rokem sociologii a žurnalistiku na FF UP a je přesvědčena o tom, že by studenti měli mít v průběhu studia více možností získat praktické zkušenosti.

Splnil trénink prezentačních dovedností vaše očekávání? V čem byl pro vás přínosem, co konkrétně jste nejvíce ocenila?

Trénink byl pro mě velkým přínosem. Naučila jsem se mnoho nového, získala jsem široké spektrum informací o prezentování, a to o formě i obsahu prezentace – o správném postoji, gestikulaci, oslovení auditoria a kontaktu s ním a samozřejmě také o verbální složce prezentace. Vážím si především toho, že jsme měli možnost vyzkoušet si prezentaci celou. Mělo mě také překvapit širší zpětné vazby. Přednášející hodnotila prezentaci komplexně, včetně práce s Powerpointem. Tuto praktickou stránku velmi oceňuji.

V čem byste trénink doplnila, co vám scházelo? Co se týče prezentačních dovedností, nechybělo nic. Přednášející během tréninku odkazovala na blízkost k lektorským dovednostem, možná by bylo přínosné doplnit více informací právě v této oblasti.

Jaké další tréninky a praktické kurzy byste na půdě univerzity přivítala?

Kromě již zmíněných lektorských dovedností bych se ráda zdokonalila v organizačních a řídicích dovednostech, ocenila bych také trénink zaměřený na schopnosti teamové práce, a to především prostřednictvím workshopů či různých druhů simulace.

Nabízí univerzita podle vás svým studentům dostatek kurzů, které jsou zaměřeny i na praktické uplatnění?

Ne, univerzita z mého pohledu takové kurzy studentům poskytuje v minimální míře. V nabídce by určitě mělo být takto zaměřených předmětů mnohem více. Na sociologii jsme za celých pět let studia měli příležitost pracovat na jednom praktickém výzkumu a zapsat si jeden prakticky zaměřený předmět, který nám byl navíc otevřen až na základě iniciativy samotných studentů. Studium je zaměřeno pouze na teorii.

Myslíte, že studenti potřebují takovéto dovednosti?

Určitě je potřebují. Ale možná si to někteří ještě plně neuvědomují. Mám pocit, že aktivních studentů s opravdovým zájmem o obor, který studují, je málo. Škola nás nevede k vlastní aktivitě, nejsme zvyklí jednat na „vlastní pěst“, plnit tvůrčí úkoly a zapojovat se do nepovinných aktivit.

Myslíte si tedy, že univerzita by měla takovéto prakticky zaměřené kurzy nabízet? A jakou formou?

Určitě by je měla nabízet. Škola má studenta mimo jiné připravit i na budoucí praxi. Tyto předměty by mohly být součástí studijních plánů, a kdyby byly kreditově ohodnoceny, bylo by to skvělé.

-tahi-, -rakm-

Stručně

Katedra muzikologie FF UP byla pořadatelem konference, která pod názvem „*Hudba v Olomouci – historie a současnost III*“ proběhla ve dnech 6.–7. 12. v Uměleckém centru UP.

***

V posluchárně Neurologické kliniky FNO se 8. 12. 2004 uskutečnil **12. seminář univerzitého Společenství pro studium hlasu a řeči**, který pořádky Ustav lékařské biofyziky LF, Katedra žurnalistiky FF a Katedra hudební výchovy PdF UP.

***

Služba vojenského duchovního T. Hoffmanna na zahraničních misích v Iráku byla tématem besedy, kterou 8. 12. uspořádalo olomoucké Vysokoškolské katolické hnutí v přednáškovém sále Centra Aletti.

***

Ústav Lékařské chemie a biochemie LF UP pořádá 9. 12. **seminář dr. S. Raisuddina** (Hamdard University, New Delhi, Indía) na téma „*Oxidative stress responses of fish to pesticides*“.

***

Hlavním bodem programu valného shromáždění **Klubu absolventů a příznivců UP**, které se konalo 10. 12. v Kapli Božího Těla UC UP, byly doplňovací volby orgánů Klubu absolventů a příznivců UP.

***

Oborová rada doktorského studijního programu a Katedra pedagogiky s celoškolskou působností PdF UP pořádaly 8. 12. **II. ročník studentské vědecké konference** na téma Aktuální problémy pedagogiky ve výzkumech studentů doktorských studijních programů.

***

Na úterý 14. 12. bylo připraveno tradiční předvánoční **setkání vedení UP se zahraničními lektory** na Rektorátě UP.

***

Britské centrum Knihovny UP ve spolupráci s OUP zvalo na seminář s názvem „**Creative Poetry Writing**“, který 14. 12. vedl dr. S. Gill z PdF UP.

***

Všichni ti, kteří v roce 2004 publikovali ve Vydavatelství UP, měli možnost zúčastnit se **předvánočního setkání autorů** připraveného na 16. 12. v prostorách IC UP.

***

Poslední zasedání **Kolegia rektorky UP** v tomto kalendářním roce, které se uskutečnilo 15. 12., mělo na programu informace z jednání ČR a Reprezentační komise, projednání Rozvojových programů, Výzkumných záměrů aj.

-red-, foto -tj-

„E-NOVINKY“ – nová služba Knihovny UP

Pro pedagogy, vědecké pracovníky a postgraduální studenty nabízíme bezplatné adresně zasilání novin v elektronických informačních zdrojích přístupných na UP podle zvoleného oborového zájmu.

Jak si tuto službu objednat?

Zájemce si vybere oblast zájmu ze stanovených předmětových kategorií a poté mu budou zaslány na jeho e-mailovou adresu zprávy o novinkách v elektronických zdrojích, pokud se týkají vybraných oborů.

Zaregistrovat se můžete telefonicky na kl. 1744 nebo 1722, anebo e-mailem zasláním na adresu bis@upol.cz.

Další informace naleznete také na stránkách: <http://tin.upol.cz/databaze.html>.

Děkan Lékařské fakulty UP vypisuje

výběrová řízení

na obsazení míst:

- **dvou odborných asistentů nebo asistentů** Oční kliniky s částečným úvazkem; kvalifikační požadavky: VŠ v oboru, atestace v oboru vitána, praxe v oboru, znalost světového jazyka;
  - **tří odborných asistentů nebo asistentů** Porodnicko-gynekologické kliniky s částečným úvazkem; kvalifikační požadavky: VŠ v oboru, atestace v oboru vitána, praxe v oboru, znalost světového jazyka;
  - **odborného asistenta nebo asistenta** Ústavu mikrobiologie s částečným úvazkem; kvalifikační požadavky: VŠ v oboru, atestace v oboru vitána, praxe v oboru, titul Ph.D., znalost světového jazyka;
  - **odborného asistenta nebo asistenta** Kliniky psychiatrie s částečným úvazkem; kvalifikační požadavky: VŠ v oboru, atestace v oboru vitána, praxe v oboru, znalost světového jazyka;
  - **docenta a odborného asistenta nebo asistenta** Kliniky rehabilitačního a tělovýchovného lékařství s částečným úvazkem; kvalifikační požadavky: VŠ v oboru, vědeckopedagogický titul docent, praxe v oboru, znalost světového jazyka;
  - **odborného asistenta nebo asistenta** Neurologické kliniky s částečným úvazkem 0,60; kvalifikační požadavky: VŠ v oboru, atestace v oboru vitána, praxe v oboru, znalost světového jazyka.
- Příhlášky, doložené osobním dotazníkem, životopisem, fotokopii dokladů o kvalifikaci a přehledem vědecké a publikační činnosti, zašlete do 30 dnů po zveřejnění výběrových řízení v tisku na Děkanát LF UP, Tr. Svobody 8, 771 26 Olomouc.

Aktivity Evropské rady doktorandů a mladých výzkumníků

V nedávných dnech upozornila Česká konference rektorů na existenci organizace *The European Council of Doctoral Candidates and Junior Researchers (Evropská rada doktorandů a mladých výzkumníků)*, která sdružuje asociace doktorandů různých evropských zemí. Zatímco např. v Maďarsku, na Slovensku a ve Slovinsku takové asociace existují, v České republice nikoli.

Nejbližšími akcemi Eurodoc v roce 2005 budou seminář „Doctoral Programmes for the European Knowledge Society“ (Salzburg, 3.-5. 2. 2005); výroční konference „Eurodoc 2005“ (Strasbourg, 11.-13. 3. 2005).

Více informací o zmíněné organizaci a jejich aktivitách najdete na www.eurodoc.net.

-red-

Stipendium Statutárního města Olomouce

Upozorňujeme studenty magisterských programů a doktorandy, že do 31. 12. 2004 lze podávat žádosti o *Stipendium Statutárního města Olomouce*, doplněné projektem zdůvodňujícím cíl studijního pobytu v zahraničí. Důležitou podmínkou je potvrzení zahraniční univerzity, že je ochotna uchazeče přijmout.

Podrobné informace poskytne Kancelář zahraničních styků UP.

Kurz Distanční minimum

Centrum distančního vzdělávání UP vypisuje nový termín pro kurz *Distanční minimum* s plnou e-learningovou podporou.

Kurz je určen všem zájemcům o podrobné seznámení s distanční formou studia. Prezenční setkání probíhají v Olomouci!

Přihlásit se můžete nejpozději do 7. 1. 2005.

Kontaktní osoba: Mgr. M. Všetulová, tel. 585 631 129, e-mail: vsetulom@rupnw.upol.cz.

Přípravný kurz k přijímacímu řízení.

Předpokládaný termín: únor–březen.
Více informace viz <http://www.upol.cz/Aktuality>.

Všemocné buňky

Existují dosud neobjevené světy a neúplně zmapovaná území jedinečné krásy a bohatosti. Prostráří se uvnitř živých organismů, v molekulo-vém předivě biochemických drah a regulačních kaskád jejich buněk. V myslí se sklonem k metafyzice vyvolávají pocit úžasu – či dokonce zázraku – nad harmonií celku a účelnosti řádu.

Uzermím tohoto druhu postupu výzkum kmenových buněk. Jsou všemocné (totipotentní), protože se dovedou proměnit v buňky svalové, kožní, nervové, slizniční, jaterní nebo kterékoli jiné. Výzkum tohoto fascinujícího jevu buněčné diference odhaluje faktory a molekulo-vé mechanismy, které umožňují a řídí tvarovou a funkční specializaci buněk. Odkrývá principiálně nové možnosti a výhledy pro reparativní medicínu. Směřuje k léčebné aplikaci kmenových buněk ve vnitřním lékařství a v chirurgických oborech, např. u srdečního infarktu nebo poranění míchy. Technologie spojené s kmenovými buňkami, s jejich separací, kultivací v laboratorních podmínkách a aplikací zpět do organismu našly již uplatnění v transplantační léčbě krevních nádorových nemocí. Skutečně přesvědčivé výsledky ovšem přináší v současnosti spíše jen

▲ *Lidská buňka (makrofág) specializovaná na funkci v imunitě. Skutečná velikost 0,02 mm. Elektronový mikroskopický snímek prof. J. Duška*

výzkum základní na buňkách in vitro v kombinaci s metodami genového inženýrství.

Výzkum a vývoj na tomto poli rychle postupuje. Jen v tomto roce vyšlo o kmenových buňkách více než 8 000 odborných publikací (podle WOS). Biotechnologické firmy nabízejí výrobu buněk „šitých na míru“ pacientovi. Řešené projekty pochopitelně polykají mnoho peněz a mají důležitý aspekt etický a právní. Ten vyvolává obavy a starosti nejen v hlavách politiků a vlád. A to jsme teprve na začátku cesty. Máme v ruce klíč k otevření mnoha dveří. Komu ale přísluší kvalifikovaně posoudit a zodpovědně rozhodnout, které nechat raději zamčené?

Pořadatelé V. bioetické konference MSKA, která proběhla 4. 12. ve velkém sále arcibiskupského paláce v Olomouci, nemohli zvolit téma aktuálnější, než kmenové buňky v reparativní medicíně. Dodejme, že s kmenovými buňkami z lidské kostní dřeně pracují např. na Hemato-onkologické klinice FNO (cílem je aplikace v léčbě) a s kmenovými buňkami z myších embryí v Ústavu lékařské biologie LF UP (cílem je poznání molekulární patogeneze leukémie).

Prof. M. Hejtmánek

V. bioetická konference...

v reparativní medicíně“ vyžadovaly zpracovat teoreticky náročná témata tak, aby při jejich vysoké odbornosti neutrpěla srozumitelnost pro všechny účastníky. Oba splnili úkol vytečně. Prof. Ulrichová v historickém úvodu připomněla klíčové milníky v poznání kmenových buněk. Byl to rok 1981, ve kterém Martin a kol. poprvé získali embryonální kmenové buňky u myši; u člověka byly získány v roce 1998. Popsala dále hlavní vlastnosti kmenových buněk, tj. že jsou totipotentní – mají schopnost proliferace s tvorbou linií stejných buněk a také schopnost diference a jsou nádány plasticitou. Lze je získat z embrya, fétu, ale i z dospělého jedince. Prof. Ulrichová dále vysvětlila princip léčebného klonování a jeho úskalí, jakými jsou imunitní reakce, nekontrolovaná proliferace a kvalita buněk. Nastínila hlavní směry ve využití kmenových buněk, tj. studium raných fází vývoje, zvířecí modely lidských chorob, genomické a proteomické studie, studie toxicity a biotransformačních systémů a konečně užití v reparativní medicíně. To již byl prostor pro přednášku MUDr. L. Raidy, který hovořil o využití transplantace kmenových buněk v onkohematologii a uvedl zkušenosti z vlastního pracoviště. Dnes jsou ale již kmenové buňky využívány i v kardiologii, neurologii a hepatologii, i když – jak MUDr. L. Raida v přednášce rozvedl – s různou úspěšností. V diskusi k přednáškám oba autoři zdůraznili velkou odpovědnost při medializaci výsledků badání a klinických zkušeností. Etické normy v této oblasti překračují spíše jiní, než badatelé a lékaři, jak MUDr. L. Raida uvedl.

Další tři přednášky byly z oblasti etiky a práva. „Etický rozměr využití kmenových buněk v reparativní medicíně“ bylo tématem Mgr. M. Váchy u Ústavu lékařské etiky LF MU Brno. JUDr. O. Dostál z Asociace pro medicínské právo a bioetiku v Praze přednesl přednášku „Trestní právo a reparativní medicína“. Konečně posledním sdělením tohoto druhého bloku konference byla přednáška „Názory zemí Evropské unie a MZ ČR na využití kmenových buněk v reparativní medicíně“ MUDr. D. Pohunkové, bývalé předsedkyně etické komise MZ ČR. Všechny tři přednášky ukázaly jiny, než medicínské rozměr problému, a také hloubku, s jakou jsou řešeny etické, právní, ekonomické i politické otázky vzniklé při výzkumu a praktickém využití kmenových buněk. Volání po všeobecném

Dokončení ze str. 1

konsensu právních úprav znějící ze všech stran je naléhavé. V této souvislosti více než jindy platí *Lex dura sed lex*, a to i přes hlasy těch, kteří by chtěli hned zákon dokonat. Cesta k takovému cíli je však složitá a pomalá. Jak uvedla dr. Pohunková, již v roce 1997 Rada Evropy vydala Úmluvu o lidských právech a biomedicíně. V roce 1998 pak vydala Dodatkový protokol o zákazu klonování lidských bytostí. Z Vatikánu vyšla deklarace Papežské akademie *Per la Vita*. Ukazuje se ale, že jen plošný, celosvětový konsensus povede k úspěchu. Proto 59. Valné shromáždění OSN v říjnu 2004 pověřilo agendou právní výbor, který vytvořil zvláštní komisi, již byly předloženy dva návrhy konvence o klonování buněk. Kostarika, USA a padesát dalších zemí předložily návrh na úplný zákaz veškerého klonování. Belgie podala návrh druhý, a sice okamžitý zákaz reprodukčního klonování a doporučení ponechat terapeutické klonování v legislativě jednotlivých zemí. Úplný zákaz klonování neměl naději na úspěch, a proto bylo doporučeno hlasovat o obou verzích klonování zvlášť, a to zejména proto, že riziko zneužití reprodukčního klonování je naléhavé. Toto nové hlasování by se mělo konat v únoru 2005. Je ale řada dalších důležitých otázek z oblasti teologie, filozofie, etiky i jiných oblastí, které je třeba řešit, anebo které nebyly ještě ani oficiálně k řešení předloženy.

Největšími současnými etickými problémy jsou: odběr kmenových buněk, při němž je embryo usmrceno; pětileté skladování nadbytečných embryí a jejich následné usmrcení; nutnost přesné definice embrya, včetně definice právnické; problém embrya vzniklého přenosem jádra (klonováním) a jeho použití na „náhradní díly“. Etické problémy nejsou u kmenových buněk adultních (z dospělých osob) a dále kmenových buněk ze spontánně potracených plodů.

Konference se konala v důstojném prostředí velkého sálu arcibiskupského paláce a jak mnozí její účastníci vyjádřili, byla zdařilá a poučná. Pokora vůči řádu, o němž jsou věřící přesvědčeni, že je Božím dílem, naslouchání druhému a blaho pro bližní nechť je imperativem pro každou lidskou činnost. To by mělo platit i při studiu kmenových buněk a zavádění výsledků badání do praxe.

Prof. J. Ehrmann, CSC., LF UP

Roma matematica

Svátek všech svatých jsem prožil stejně jako loni v Římě. Kromě splnění si náležitých křesťanských povinností jsem tentokrát více než kdykoliv předtím vzpomínal na před čtyřmi lety zemřelého přítele – výtvarníka Uga Adriana Graziottiho. Hned po dušičkách se mi splnil sen vidět na vlastní oči originály grafických listů ve světě známějšího, avšak ve stejném duchu (tj. s výrazným matematickým citěním) tvořícího umělce, Mauritse Cornelise Eschera (1902–1972). Výbor z jeho tvorby byl vystaven s patřičnou publicitou v kapitolském muzeu

▲ Obr. 1: Propagační brožura Escherovy výstavy s jeho autportrétem

(viz obr. 1). Náměstí na Kapitolu přitom projektoval – rovněž v geometrickém stylu – Michelangelo.

Jedním z nejzanícenějších propagátorů a znalců Escherova díla je profesor matematiky na univerzitě La Sapienza (Roma I) Michele Emmer (viz obr. 2). S ním jsem se za dalších několik dnů šťastnou shodou okolností setkal a dostal od něj darem několik jeho knih a dva filmy o Escherovi.

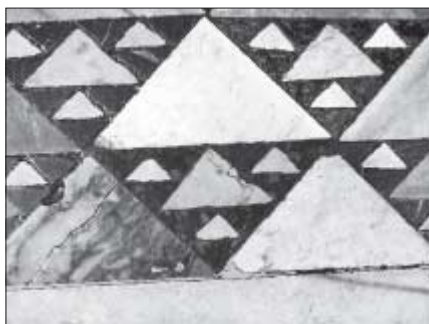
▲ Obr. 2: S prof. Michele Emmerem

Po přednáškách a společném výzkumu s římskými kolegy jsem byl pozván do Florencie. Když jsem se vracel po přednášce do hotelu, padla mi ve výkladní skříni knihkupectví do oka kniha s geometrickými obrazy (viz obr. 3), kde byl jako autor uveden Graziotti. Před asi deseti lety mi originály, vytvořené za jeho dlouhodobého pobytu

▲ Obr. 3: Graziottiho geometrická ilustrace z jeho knihy

v 70. letech v Kalifornii, nadšeně ukazoval a komentoval on sám. Kniha však stála 100 Euro, což bylo na moji kapsu příliš.

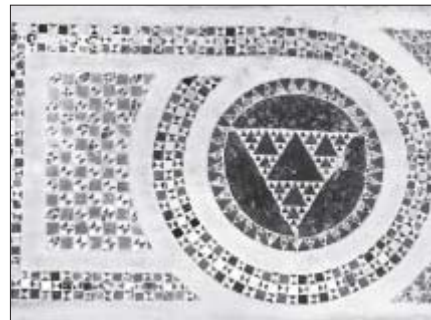

▲ Obr. 4: Třetí aproximace tzv. Sierpinského trojúhelníku na podlaze kostela Santa Prassede

Po návratu do Říma jsem hned telefonoval devadesátileté vdově po Adrianovi, která sice o knize věděla, ale sama ji ještě neviděla. Zkontaktovala mě však s autorem předmluvy a vlastně i vydavatelem ing. Claudiem Palmim. Ten mi monografii přátelsky daroval i s věnováním.

Pak jsem odjel přednášet a bádát do partnerského města Olomouce – Reggio Emilia a odtud za stejným účelem do L'Aquily. Ještě v Reggii jsem se však trochu překvapivě dověděl, že mě kolegové z L'Aquily přihlásili na konferenci v Bologni i s čtyřicetiminutovým příspěvkem na téma „Mnohoznačné fraktály“. V souvislosti s estetickou stránkou fraktálů se někdy hovoří o art-ware, neboť se náměty i projevem blíží k artefaktům právě umělců typu Graziottiho a Eschera.

V Římě jsem už před několika roky objevil na barokní dlažbě dvou kostelů fraktální geometrické vzory (viz obr. 4), ale tehdy se mi je nepodařilo dětským fotoaparátém kvalitně vy-

▲ Obr. 5: Čtvrtá aproximace téhož fraktálu na zdi baziliky Santa Croce in Gerusalemme

fotografovat. V jednom z nich (Santa Croce in Gerusalemme), kde je titulárním kardinálem pražský arcibiskup Miloslav Vlk, je dokonce vsazen do vnitřní stěny mozaikový fraktál z původní baziliky (viz obr. 5). Díky novému digitálnímu příteli a spolupracovníka dr. Alberta Bersaniho se nám je všechny tentokrát vyfotit podařilo. V tom druhém – možná ještě krásnějším – kostele (Santa Prassede) je titulárním kardinálem prezident papežského konzilia pro kulturu (v tom nejobecnějším slova smyslu, tedy i pro vědu) – Paul Poupard. V době svého římského pobytu pobýval v přilehlém klášteře sv. Cyrila.

Letošní římský pobyt byl pro mne vsutku – i mimo univerzity – ve znamení matematiky. Prof. J. Andres, CSc., vedoucí Katedry matematické analýzy a aplikací matematiky PFF UP

Vzpomínky

Za prof. MUDr. Janem Kučerou, DrSc.

Uběhl již rok od té doby, co jsme si v Žurnálu UP připomenuli vzácné životné jubileum prof. J. Kučery, DrSc., zakladatele a prvního přednosty Urologické kliniky LF UP a Fakultní nemocnice v Olomouci. Již v době loňských oslav prof. J. Kučera dlouhodobě churavěl a chronické onemocnění, podlamující jeho životní síly a energii, ukončilo jeho životní pouť 22. 11. 2004.

Základní informace hodnotící jeho činnost odbornou, vědeckou, publikační, pedagogickou i společenskou byly v loňském článku při příležitosti jeho 85. narozenin řečeny. Chtěl bych jen připomenout méně známé rysy jeho osobnosti projevující se mimořádnými organizačními schopnostmi a nevšedním uměním brilantního diskutéra, který dovedl logickou vědeckou argumentací přesvědčit své opONENTY.

Prof. J. Kučera se ve své mnohostranné aktivitě neomezil jen na budování a rozvoj vlastního pracoviště, ale soustředil svůj zájem i na další rozvoj oboru urologie, a to nejen v severomoravském regionu, ale též v celostátním měřítku. Stál u kolébky vznikající dětské urologie, o jejíž rozvoj se zasloužil, byl průkopníkem nových léčebných metod, zejména v oblasti rekonstrukční chirurgie ledvin, močových cest i ve sféře urologické onkologie. Ve funkci

hlavního urologa se mu podařilo vybudovat síť okresních ambulantních urologických pracovišť, včetně spádových lůžkových zařízení, což umožnilo podstatně zvýšit kvalitu a dostupnost péče o urologická onemocnění.

To jsou jen stručné a doplňující charakteristiky osobnosti, kterou v prof. Kučerovi ztrácíme. Laická veřejnost proto může zejména ocenit vysokou úroveň specializované urologické péče, o jejíž rozvoj se zesnulý zasloužil a odborné kruhy se mohou v prof. Kučerovi inspirovat příkladem, jak optimálně propojit vysokou odbornou erudici se schopností účinně aplikovat vědecký pokrok ve společenských prospěch. Doc. J. Baňa, CSc., FNO

Vzpomínka na prof. MUDr. Jiřího Hřebíčka, CSc.

Dne 19.12. 2004 uplyne jeden rok od úmrtí našeho spolupracovníka, vynikajícího vědce a hlavně dobrého člověka, bývalého přednosty Ústavu patologické fyziologie prof. J. Hřebíčka, CSc. Rada z nás, kteří pokračují v započaté spolupráci, na něho rádi vzpomínáme.

Prof. V. Janouš, CSc., přednosta Ústavu preventivního lékařství LFUP

Rektorka UP ve snaze povzbudit literární tvorbu studentů a umožnit tvůrčím dialog s posuzovateli jejich práce vyhlašuje **11. ročník veřejné literární soutěže pro studenty Univerzity Palackého**

Podmínky soutěže: Předložit v oboru poezie 5–10 textů, v oboru próza (povídka, novela, esej) text do 30 stran, v oboru drama text hry, a to ve třech kopiích, z nichž každá bude označena jménem, fakultou, ročníkem, studovaným oborem a domácí adresou. (Stranou se miní strojopis [počítačový text] o 30 řádcích a 65 úhzech.) Závěrečný termín odevzdání prací je 31. březen 2005.

Za nejlepší práce budou uděleny ceny, a to 1. cena 2 000 Kč, 2. cena 1 500 Kč, 3. cena 1 000 Kč.

Porota nemusí všechny ceny udělit. Ceny se nerozdělují ani nezdvoují. Soutěžní práce budou hodnoceny odbornou porotou, kterou jmenuje rektorka UP.

Výsledky soutěže budou vyhlášeny v květnu 2005 a zveřejněny v Žurnále UP. Autoři vítězných prací se zúčastní hodnotičiho semináře.

Soutěžní příspěvky zasílejte na adresu: Sekretariát rektorky Univerzity Palackého, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc; obálku označte heslem „Literární soutěž“.

Ad: AFO – Akademická Forma Ospalosti. Do roka a do dne...

Žurnál č. 11, 10. 12., rubrika Diskuse, názory, ohlasy, str. 6–7

Stránky Žurnálu UP (č. 11) věnovaly filmovému festivalu AFO snad více prostoru, než v době jeho konání, a to nejen článkem „Beseda o festivalu AFO“, ale zejména rozsáhlou glosou studenta P. Bednařika „AFO – Akademická Forma Ospalosti. Do roka a do dne...“

Zejména ona glosa se dá charakterizovat názvem obsahově nesouvisejícího článku na stejné stránce – „Jeden o voze, druhý o koze“, což plyne z toho, že pravda, nepřesnosti a výmysly jsou obsahem těžce stati. Zbojnický podtitul ovlivnil celý ráz článku, který nepřipravenou (i přes odložený termín konání), a proto neřízenou besedu „AFO – náš festival?“ využívá jak o oprávněné kritice (navštěvnost), tak i tolik oblíbené a neopodstatněné destruktivní kritice festivalu (pohrdavé odsouzení „AFO jede do kraje“, i když ladí s projektem J. Králíka „Film a škola“ – tj. zavedení filmu do výuky). A propros, z pohledu univerzity se dá říct: AFO – náš festival, ale za cizí

Ad: Olomoucká houpačka

Žurnál č. 9, 26. 11., Studentská rubrika, Dojmy čerstvých studentů UP: první dny v Olomouci, str. 8

Bohužel jsem si při návštěvě tzv. skriptárny vzala Žurnál č. 9. Na str. 8 jsem si s nechutí přečetla článek „Olomoucká houpačka“ a z něj vám cituji: „...v autobuse přeplněném neurvalými důchodci...“ (autor J. Murdých).

Ráda bych věděla, má vzdělanec Murdých a jemu podobní znalci života, babičku a dědu? Nedávají mu peníze, které si sami odtrhnou od úst? Bere si je od nich? Určitě ano – často a rád. Anebo ne – od neurvalých důchodců? Jak se k nim chová, s čím jim pomáhá? Jak často je navštěvuje a co jim přinese za dárek? Ale proč se vůbec ptám. Jaké city může mít student 1. ročníku, který se takto písemně vyjadřuje? Co mu udělali všichni staří lidé???

Naštěstí v Olomouci nežijí a už mi to ani není líto. Kdykoliv jsem tady, setkávám se s tlupami mladých

peníze!, protože UP rozpočet festivalu přímo finančně nepodporuje, naopak za nájem konviktu šlo letos do pokladny FF a PdF 51 400 Kč.

Nevím, zda tak autor činí opravdu z pozice studenta UP, či spis jako jeden z organizátorů jihlavského festivalu dokumentárních filmů. Z úst reprezentantů filmové vědy Katedry teorie a dějin dramatických umění totiž zazněla na besedě i na pracovní schůzce o týden později připravenost zcela převzít organizaci festivalu (ne však hned, protože s organizací festivalu je spojeno ohromné množství práce, takže někdy příště), a tak reagovali na každoročně se opakující výzvu, že se o festival má starat právě takto oborově zaměřená katedra. Student Bednařík se na besedě k festivalu nevyjadřoval, o to více se rozepsal. Qui bono? Celou záležitost považuji pro danou chvíli za uzavřenou stanoviskem vedení UP, které mne opět pověřilo přípravou festivalu.

PhDr. R. Hladký, ředitel AFO

Ad: Jeden o voze, druhý o koze

Žurnál č. 11, 10. 12., rubrika Diskuse, názory, ohlasy, str. 6–7

Příčí se mi dále zatěžovat stránky UP Žurnálu tématem prezidentovy návštěvy na naší univerzitě, ale považuji za nutné ohradit se proti příspěvkům pana Jodase, které se ani tak nesnaží tuto návštěvu obhájit, jako spíše volají po cenzurních zásazích a diskreditují moji osobu. Pan Jodas, aniž mě kdy viděl, prezentuje čtenáři tvrzení, že jsem frustrovaný, emočně nestabilní jedinec, a prohlašuje, že UP Žurnál by neměl tisknout příspěvky „kohokoli, kdo si zamane“, zvláště toho, kdo se jej snaží „zneužít pro své cíle“. Jedním dechem sice dodává, že nehodlá omezovat ničí svobodu projevu, ale nespochívá cenzura právě v tom, že jsou definováni ti, kteří směji mluvit, a ti, kteří nesmějí? Nechtí si to laskavý čtenář přebere. Dále, pan Jodas se podepisuje jako absolvent UP. Těší mě, že absolventi na naší univerzitu nezapomínají, ale pokud je někdo z nás dvou „kdo-koli“, je to pan Jodas. Já jsem členem akademické obce, která vydává toto periodikum věnované reflexi dění na univerzitě. Můj protest proti tomu, aby UP dávala prostor exhibicím V. K., je přesně takovou reflexí, nikoli zneužitím periodika pro vlastní cíle. Ani si nejsem vědom toho, že bych v této oblasti nějaké cíle měl, ale tele-psycholog Mgr. Jodas toho o mně, zdá se, ví víc, než já sám. Pan Jodas má také vytýká, že můj příspěvek byl argumentačně nepodložený. V tom s ním plně souhlasím a přiznávám, že vzhledem k rozměru několikařádkové glosy jsem se omezil na pouhé konstatování. Radu argumentů ovšem následně přinesl ve svém brilantním článku kolega Kysučan, jehož průzračně jasné argumenty však panu Jodasovi připadají jako veletočce (to ponechám raději bez komentáře). Pan Jodas si zkrátka vytvořil svoji vlastní náplň pojmů „kdo-koli“, „svoboda slova“ a „argument“ aj., a proto již z čistě logického hlediska nemá smysl s ním diskutovat. Howgh!

Mgr. J. Špička, Katedra romanistiky FF UP

Poznámka

Univerzita v komunikaci s festivalem AFO

V říjnu proběhl tradiční festival má obvyklé dozvuky. Přehledka byla podle kritiků – především z řad odborných kruhů Katedry teorie dějin dramatických umění FF UP – opět bezobsažná, neatraktivní, uspořádaná v nevhodném čase i místě. Je však s podivem, že v době, kdy vedení univerzity za účasti ředitele festivalu může každoročně zvažovat hodnotu, prestiž, budoucnost, chtěnost či nechtěnost přehledky, žádná shora zmíněná poznámka nezazněla.

Představitelé UP, instituce, která je vyhlášovatelem kritizované přehledky, tehdy vyjádřili řediteli PhDr. R. Hladkému nejen plnou důvěru, ale pozitivně se vyslovili i k přesunu termínu festivalu z jarního do podzimního času, a přestože by namísto byly jisté kritické poznámky k místu konání, souhlasné stanovisko padlo i s tím, že se festival uskuteční v prostorách Uměleckého centra UP. Aby obraz harmonie byl ucelený, nikdo z řad reprezentantů sedmi fakult – včetně těch, kteří užívají prostory konviktu – nevyšlovi připomínku ani k obsahu chystaného ročníku.

Uvedené je jen jednou stranou mince, jež charakterizuje všeobecnou spokojenost anebo – a to je pravděpodobnější – prostý nezáměr. Ta druhá se však nechala slyšet v nedávné diskusi uspořádané studenty. Totiž informace o tom, že všeobecný souhlas či stanovisko těch, kteří vedou a mj. i zodpovídají za fakulty, ještě neskytají záruku informovanosti ani respektu k těmto rozhodnutím ze strany kateder.

Ve světle rubu a líce kritizované mince se potom není možné divit absurdním situacím, kdy lidé podléhají se na přípravě festivalu se v době konání týdenní přehledky – i přes neustálé záruky vedení univerzity, interní dohody a zaplacení nemalého pronájmu – potýkali mj. s konviktním – taktéž tradičním – „prostorovým nedorozuměním...“

M. Hronová

lidí (o kterých by mě nikdy nenapadlo, že jsou vysokoškoláci), deroucích se do tramvají jako divá zvířa a u toho mají ty nejprimitivnější poznámky. Co oni udělali pro město, které jim poskytlo azyl? Já myslím, že zatím nic a už všechno kritizují. Co od nich můžeme čekat za pár let? Možná budou ještě studovat na UP v Olomouci za přispění svých rodičů. Z nich budou také neurvalí důchodci. Ale to vadit nebude, hlavně že „budou solit“, že?

Olomouckým „neurvalým důchodcům“ bych přála, aby se nedali vylekat MURDYCHAMA.

Pedagogům UP hodně kultivovaných studentů, kteří se budou zajímat o historii města, kulturu a ne jen o hospody.

MUDr. J. Schneiderová

YDAVATELSTVÍ UP

Listopadová produkce

Fakulta tělesné kultury

Karásková, V. (hl. ed.): AUPD. Gymnica. Vol. 34, No. 2. 80 s.

Filozofická fakulta

Togner, M.: Antonín Martin Lublinský. 1. vyd., 320 s. Vysloužilová, E.: Nezapomínejme ruštinu + CD. 2. vyd., 186 s.

Lékařská fakulta

Fialová, S., Nováková, K.: Vybrané kapitoly z pedostomatologie. 2. vyd., 156 s. Ščudla, V. (ed.): III. interní klinika. Almanach 1999–2004. 1. vyd., 98 s. Lukl, J.: Klinická kardiologie stručně. 1. vyd., 272 s.

Pedagogická fakulta

Spáčilová, H., Šubová, L.: Příprava žáka na psaní. Rozvíjení grafomotoriky a zrakového vnímání. 1. vyd., 88 s. Goldmann, R., Cichá, M.: Etika zdravotní a sociální práce. 1. vyd., 128 s. Klapil, P., Pospíšil, J.: Miscellanea doctorandica I. Šborník. 1. vyd., 152 s. Šiška, Z.: Úvod do studia jazyka. Fragmenty přednášek s cvičeními. Dotisk 1. vyd., 84 s. Horáková, M.: Základy hudebních nástrojů, hudebních forem a dějiny hudby pro studenty Učitelství 1. stupně ŽŠ. Dotisk 1. vyd., 52 s.

Právnícká fakulta

Pospíšil, R. – Bankovníctví pro právníky. 1. vyd., 216 s.

Přírodovědecká fakulta

Kameníček, J. (hl. ed.): AUPD. Chemica 43. 118 s. Holý, A.: Principy bioorganické chemie ve vývoji antivirotky a cytotostatik. 1. vyd., 424 s.

Drbohlav, D., Kalvoda, J., Voženilek, V.: Czech Geography at the Dawn of the Millennium. 1. vyd., 428 s. Centrum distančního vzdělávání Menšík, F. (hl. red.): Vzdělávání pracovníků ve veřejné správě. Sborník příspěvků z konference k problematice vzdělávání ve veřejné správě. vyd. 182 s.

Rektorát UP

Univerzita Palackého v Olomouci v akademickém roce 2005/2006.

Ostatní

Katalog AFO 4.–7. 10. 2004. 100 s.

-kop-

PŘEČETLI JSME ZA VÁS

Výsledky ankety LN: Lékař roku 2004

Do ankety Lidových novin „Lékař roku“ se zapojily stovky lidí, kteří posílali hlasy následujícím nominovaným odborníkům: F. Holmovi z Krajské nemocnice Liberec, O. Bělohávkovi z Nemocnice na Homolce v Praze, M. Kamínkovi a K. Indrákovi z Fakultní nemocnice Olomouc a V. Treškovi z Fakultní nemocnice Plzeň.

Výsledky ankety „Lékař roku“: 1. MUDr. F. Holm, CSc., primář kardiologického oddělení V Krajské nemocnici Liberec; 2. Doc. MUDr. O. Bělohávek, CSc., vedoucí Centra pozitronové tomografie Nemocnice Na Homolce v Praze; 3. Prof. MUDr. M. Kamínek, DrSc., vedoucí ortodontického oddělení Kliniky zubního lékařství FN Olomouc. (In: Lidové noviny, 14. 2., str. 2, Výsledky ankety LN: Lékař roku 2004.) Zvýraznění textu redakce.

Tajemství Vánoc

Když v Římě císař Augustus zhotovil slavný oltář Pokoje (Ara pacis Augustae), aby stvrdil jednotu své říše a nastolil nad celou říší tzv. Pax Romana, tak přibližně ve stejné době nad Betlémem zazpívali podle Bible andělé zpěv „Sláva Bohu na výsostech a na zemi pokoj lidem dobré vůle“. Zpívali o pokoji, který není vytvářen politicky či mocensky, ale který může sestoupit do lidských srdcí a vztahů jako dar od Boha. Augustova politická říše římského míru je známa již jen z dějin. Pokoj, který přináší dítě Ježíš, se i dnes může rozšiřovat do lidských srdcí. Pokoj, zvěstovaný nad Betlémem, nevytvoří ani vlády, ani filozofové, sociologové, náboženští myslitelé, ani církve. Tento pokoj začne vstupovat do lidských vztahů tehdy, když jeho poslední mírou nebude člověk, ale Bůh na výsostech. Již Platon věděl, že když člověk chce být mírou věcí i pokoje, tak začíná katastrofa. Vánoce jsou svátky pokoje, když člověk respektuje tvář druhého i s jeho potřebami. Mírou lidského jednání se o Vánocích stává Bůh, který nepřichází, aby se o nás staral, nýbrž přichází jako malé dítě, jež potřebuje veškerou naši lidskou péči a něhu. Jen v tomto rozměru dobré vůle, tedy péče o druhého, něhy a vnímání jeho tváře může zazářit pokoj v lidském srdci a v lidských vztazích.

U jeslí se sešly dvě skupiny lidí, aby se poklonily dítěti, jež do nich bylo položeno. První skupinou byli pastýři, kteří byli lidmi nevzdělanými a na okraji společnosti. Druhou skupinu tvořili mudrci – představitelé vědy a výzkumu tehdejšího světa, pravděpodobně babylonští astronomové a matematici. Tito lidé

nalezli cestu k jeslím, protože byli otevření pro něco nového a nečekaného, co se mohlo stát důležitým bodem jejich života. Zůstávají v tichu před tajemstvím dítěte, které již neanalyzují, ale kterému se klání. V malém dítěti jsou schopni zahlédnout Boha, který se stal člověkem. V tomto vrcholném zření docházejí pravé moudrosti. Přinášejí dary, jež jsou spíše symbolické, protože v nich nabízejí sami sebe.

Poznali, že jsou obdarováni a sami symbolicky obdarovávají. U mudrců se ukazuje moudrost a odvaha, protože jdou dlouhou cestou pustinou a na konci se nenechají zvíkat ani nabídkami a výhrůzkami rádovery moudrých a mocných světa, kteří však mají z pravé moudrosti strach. U pastýřů vystupuje jejich prostota, jednoduchost a život v nedostatkách, jež jim umožňují vnímat podstatné – to, co dítě potřebuje. Jen tyto dvě skupiny dokážou uctít Boha v nepatrném dítěti, a tak dokážou uctít a respektovat druhého. Jsou skutečně moudří.

Středem vánočních svátků je tedy dítě Ježíš. Boží Logos, který se stal dítětem. Všeobjímající Božská moudrost je zavlnuta do plen. Vrcholná moudrost (Slovo – Logos), před kterou a o které můžeme nakonec již jen mlčet, se zjevuje nejprve jako dítě, jako nemluvně, vyžadující naši péči. Když se s pastýři či mudrci pokusíme poklonit tomuto nemluvněti, tak se snad naučíme nalézt a přijmout i dítě v nás samých. Vánoce jsou i svátky našeho dětství, ale nikoli dětinskosti a sentimentality. Cesta k dětství je těžká. Přijmout své vnitřní dítě a nechat ho žít, může pro nás znamenat, že odložíme různé umělé role, do kterých se často stylizujeme i v těch nejbližších vztazích, a to je skutečně obtížné.

Autentičnost, svoboda, hravost a zároveň vážnost. To jsou atributy dospělého člověka, který není zatížený sám sebou, ale je vnitřně dítětem a jeho dětství je uzdraveno. Jen tak můžeme dozrát do plnosti lidství: být lidmi vážně hravými, což byl ideál člověka jak v antice, tak v křesťanství.

Co jiného si přát i pro nás na univerzitě. Jen hravé dítě se dokáže stále ptát, žasnout a zkoumat. V Bibli je Moudrost popsána jako dítě, které si hraje. A tato Moudrost se skutečně stala dítětem, aby nás, zatížené vlastní důležitostí, naučila být lidmi hravě vážnými a vážně hravými, něžnými, moudrymi, pokojnými a radostnými.

Přeji všem krásné vánoční svátky s tímto tajemstvím dítěte.

Dr. R. Machan, Th.D., CMTF UP
Ilustrace A. Hladká

Vánoční hvězda – mýty a skutečnost

V našem okolí a domovech je stále více a více pěstována řada rostlin, jejichž původním domovem jsou vzdálené a exotické země. Většinou toho o nich mnoho nevíme, a pokud vůbec známe jejich jméno, tak už často nevíme, odkud přesně pocházejí, jaké

CO MOŽNÁ NEVÍTE...

ročních obdobích, v souvislosti s některými svátky, jež mají svoje neopakovatelné kouzlo a mystiku.

Jedním z takových druhů rostlin, který je především vázán na období kolem vánočních svátků, je bezesporu „vánoční hvězda“ (něm. „Weihnachtsstern“), někdy také označovaná jako „vánoční růže“. Botanicky se jedná o prýšec překrásný (*Euphorbia pulcherrima*, syn. *Poinsettia pulcherrima*) patříci do čeledi prýšcovitých (Euphorbiaceae). Tato skupina rostlin je neobyčejně rozsáhlá (kolem 6 000 druhů, přičemž pouze pro rod *Euphorbia* je uváděno asi 2 000 druhů rostlin) a rozšířená po celém světě, zejména pak v tropech a subtropích, méně pak v mírném pásmu, případně dalších oblastech. Jsou to jednoleté i vytrvalé byliny, polokeře, keře i stromy, ale velmi často také sukulentní rostoucí v aridních oblastech a připomínající kaktusy. V plechvech těchto rostlin jsou časté mléčnice s bílým mlékem, které může být i jedovaté.

Je magická vánoční hvězda toxická?

Za zmínku stojí, že v literatuře bývá *E. pulcherrima* uváděna jako toxická, zejména pak obsah jejích mléčnic, tzn. latex (mléko). V souvislosti s produkcí latexu jsou druhy rodu *Euphorbia* opředeny řadou pověr o magické síle, která otevírá poklady země. Hlavními obsahovými látkami latexu jsou rostlinné triterpeny a steroly, které však nevykazují primární toxické účinky. Současné toxikologické poznatky ukazují, že požití listů této rostliny může vyvolat pocity nevolnosti a zvracení, ale vřak závažné otravy. Latex působí spíše jako iritans, tzn., že může vyvolávat

pokožce tvorbu puchýřků, zvláště pak u dětí. Určité však nelze tuto rostlinu považovat za životu nebezpečnou, jak to bylo dosud někdy v literatuře uváděno.

Vánoční hvězda – polodřevnatý keřík Střední Ameriky a Mexika

E. pulcherrima pochází ze Střední Ameriky a tropických oblastí Mexika. Je to drobný polodřevnatý keřík se střídavými, podlouhle oválnými celokrajnými až rozmanitě laločnatými listy s dlouhým řápkem. Rostlina vytváří ve vrchní části rostliny plochou hvězdicí různé velikosti (v průměru 10–50 cm), jež je tvořena červenými až ohnivě šarlatovými listy (někdy označované jako listeny), jež jsou paprskovitě uspořádány. Velikost a barva hvězdicové listů (listenů) jsou velmi proměnlivé znaky, které jsou charakteristické pro jednotlivé odrůdy, jichž bylo vyšlechtěno několik desítek. Listeny hvězdicové obklopují nenápadné vrcholičnaté květenství, tvořené drobnými žlutobílými kvítky, sestavenými do tzv. cyathia, které pak tvoří několikaranný vrcholík. Květy jsou však z okrasného hlediska bezvýznamné, přičemž někdy jsou mylně výrazně zbarvené listeny zaměňovány za květy. Skutečností však je, že celé květenství s výrazně barevnými listeny se podobá velkému květu. Rostliny květu v našich podmínkách obvykle od listopadu do března, někdy i déle. Kromě neznámějších odrůd z různými odstíny červené barvy, byly vyšlechtěny i odrůdy s listeny bílými, žlutými nebo světlezelenými. Symbolem našich Vánoc však stále zůstávají odrůdy s různými odstíny červené barvy.

V Evropě se vánoční hvězda začala pěstovat až v první polovině 20. století

Původ pěstování této rostliny jako rostliny okrasné listem, není zcela přesně znám. Faktem však je, že do Evropy byla introdukována někdy v průběhu 18. nebo 19. století, pravděpodobně z USA, kam se dostala

z Mexika. V USA byla již v tomto období uváděna jako tradiční vánoční květina, přičemž k jejímu většímu pěstitelemu využití došlo v Evropě až v průběhu první poloviny 20. století. V českých zemích je tato pokojová okrasná rostlina známa již z přelomu 19. a 20. století (prof. F. Polívka ji popisuje v roce 1902 jako příležitostně pěstovanou okrasnou rostlinu), od 20. a 30. let již častěji pěstovanou (např. prof. A. Bayer ji uvádí jako rostlinu „zimních květinových trhů“), ale ve větším rozsahu se začala pěstovat až v průběhu 60. let minulého století, přičemž k jejímu boomeru došlo až v posledních přibližně 20 letech, kdy se na náš trh dostala celá řada nových, zejména pak velikostně a barevně zajímavých odrůd, většinou dovážených z Holandska.

S odchodem Vánoc se s vánoční hvězdou loučit nemusí

Přýšce jsou krátkodenní rostliny, přičemž jsou velmi citlivé na délku dne. Kritická délka dne je kolem 12 hodin. To je také důvod, proč je vánoční hvězda nejčastěji pěstována v zimních měsících na přelomu roku (listopad–březen). I když je délka úspěšného pěstování a pěkného vzhledu rostliny primárně podmíněna délkou dne, není bezpodmínečně nutné se s touto rostlinou loučit hned po vánočních svátcích. Lze ji pěstovat dlouhodobě po dobu nejméně tří až čtyř měsíců, aniž ztratí něco na své vzhledové atraktivitě. Skutečností však je, že s narůstající délkou dne a příchodem jara listeny začínají opadávat. Za vhodných podmínek ji však lze udržet v dobrém stavu až do května, června následujícího roku. Nejvhodnějšími podmínkami k pěstování jsou pokojové teploty kolem 18–20 °C, vysoké teploty urychlují opad listenů; musí mít dostatečnou vlhkost pěstebního substrátu v květináčích, který však nesmí být přemokřený. Rostliny vyžadují vyšší vzdušnou

Dokončení na str. 8

Večírky studentů a jejich pedagogů v čase předvánočním ...

* Tradiční bujaré večery, jež souvisejí s nezadržitelně se blížícím koncem kalendářního roku, se studentům a jejich přednášejícím nabízely i letos. Jestliže každoročně začíná s oslavami Vysokoškolské katolické hnutí, letos tomu bylo minimálně v jednom případě jinak. Již 16. 11. totiž proběhlo tzv. **Mírové setkání studentů germanistiky FF UP**. Jejich recesistická akce proběhla v olomouckém Dělnickém domě

▲ Foto č. 1

a básně v duchu údernického připomínaly časy, v nichž se spojovali proletáři všech zemí... – v Dělnickém domě se spojovali především „proletáři všech kateder“... (viz foto č. 1).

* V pestré mozaice oslav pokračoval tradiční **Církevní Silvestr**, jehož datum konání (25. 11.) souvisí s křesťanským koncem roku a počátkem adventu.

▲ Foto č. 2

Letošní oslavy uspořádané Vysokoškolským katolickým hnutím proběhly v U-klubu; tancem a scénkami charakterizujícími vesměs studentský život se nejen studentské osazenstvo bavilo až do prvních ranních hodin (viz foto č. 2).

* A. M. C. Klub (bývalý S-klub) byl místem, kde svůj večírek strávili téměř všichni ti, kdo mají něco společného s **Katedrou teorie dějin a dramatických umění FF UP** (viz foto č. 3). Ve večerních hodinách 29. 11. zde byl mj. slyšet i balkánský rock pop skupiny 12 Piet, s novým programem se představil i Sajbršansón či Die Peugeotts. DJ Fanoš pak v nastavené směsi vytvořil prostor určený tombole a důležitému pasování „prvků“.

* O den později (30. 11.) se na stejném místě sešli i studenti speciální pedagogiky na svých – pořadí již

▲ Foto č. 3

třetích Bakanálích. Pestrý večerní program byl tentokrát v režii „speckařů“ ze třetích ročníků. Program byl zahájen bubnováním, které svým etnickým laděním nastartovalo hlavní část večera – pasování

▲ Foto č. 4

prvků bílou slepeckou holí styzené přísahou budoucích speciálních pedagogů na Defektologický slovník (viz foto č. 4). Vše proběhlo za asistence „managementu“ i dalších členů KSP. Studijní skupiny vytvářely své erby, jež v současné době zdobí prostory Katedry speciální pedagogiky. O hudební a taneční využití návštěvníků se postaraly skupiny „Skrz na skrz“, „Melmac space orchestra“ a „Tropická Agens“, nechyběla ani bohatá tombola. Letošní Bakanálie se setkaly s velkým zájmem a dokonce vyvolaly i organizační touhu „speckařů drama-terapeutů“, kteří by se jejich organizace chtěli ujmout v příštím akademickém roce. Máme se tedy zřejmě na co těšit!

▲ Foto č. 5

* Zbylou část řady vánočního reje, kterou redakce Žurnálu UP zachytila, pak doplnil **večírek rusistů 1. 12.** (viz foto č. 5) uskutečněný také v U-klubu a **polonistů** (6. 12.), kteří se mj. pokoušeli „vzkřísit mrtvé tradice ideálů panslovismu“. I polonisté přijímali do svých řad studenty prvních ročníků prostřednictvím tradičního

▲ Foto č. 6

křtu. V průběhu večera se v prostorách U-klubu objevil i Mikuláš... (viz foto č. 6).

* Olomoucký U-klub zažil minimálně ještě jeden Mikulášský večírek – pro studenty Univerzity Palackého ho 7. 12. zorganizoval **Spolek studentů UP** (viz foto č. 7)

▲ Foto č. 7

-map-, -zk-, -pb-, foto -tj-

Mikulášská show UP pro děti

Akademik sport centrum UP uspořádalo ve spolupráci s Agenturou GONG v podvečer 1. prosince 2004 mikulášskou show pro děti zaměstnanců UP. V krásně vyzdobeném sále Domu armády bylo mnoho rodičů s dětmi a s nadšením přihlíželi pohádkovému představení. Na jevišti se hrálo i zpíváno – překvapením pro děti byla krásná Sněhurka i milý tučňáček, se kterým děti pochodovaly až za Polární kruh. Nejvíce zaujal „rošťák čert“ a jeho čertovsky upravená verze „Pohody“, kterou si děti bez rozdílu věku zazpívaly s ním. Po počátečním ostychu se děti hlásily na jeviště a předváděly své básničky a písničky. Přelplněný sál aplaudoval všem výkonům.

Závěrem předal sv. Mikuláš spolu s andlíkem každému dítěti balíček dobrot. Byl to silný zážitek pro děti i dospělé, o který se zasloužila zejména Mgr. H. Vyrubalová jako účinkující a jako organizátorka spolu s M. Štanclovou.

PhDr. A. Orlová, foto archiv ASC

Vánoční hvězda...

Dokončení ze str. 7

vlhkost, nedoporučuje se však je postříkovat na listy, při nízké vzdušné vlhkosti listy rychle opadají; z hlediska světelných požadavků vyžadují polostín a nepřímé osvětlení. Množení tohoto druhu rostliny v domácích podmínkách možné je, ale lze ho doporučit pouze zkušeným pěstitelům, kteří mají pro tuto činnost vhodné zázemí. Tato rostlina se množí výhradně řízkem, jež se odebírají z matečných rostlin.

Prof. A. Lebeda, vedoucí Katedry botaniky PrF UP, foto -map-, meziitulk redakce

*****
 *

 *

 *
Redakční rada a redakce Žurnálu UP přeje všem svým čtenářům a příznivcům šťastné prožití vánočních svátků a úspěšné vykročení do roku 2005.
 *
 *****